

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.2.2016
COM(2016) 39 final

2016/0023 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o živem srebru in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 14 final}

{SWD(2016) 17 final}

{SWD(2016) 18 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Splošno ozadje – Razlogi za predlog in njegovi cilji

Unija in šestindvajset držav članic so podpisale novo mednarodno konvencijo o živem srebru¹, sprejeto na pogajanjih pod okriljem Programa Združenih narodov za okolje (UNEP). Imenuje se „Minamatska konvencija“ (v nadaljnjem besedilu: Minamatska konvencija ali Konvencija), in sicer po kraju, kjer se je med letoma 1950 in 1960 zgodilo najhujše onesnaženje z živim srebrom do zdaj. Podpis je pomenil uspešen zaključek pogajalskega procesa, ki je vključeval pet pogajalskih krogov medvladnega pogajalskega odbora. Vse države članice so se zavezale k ratifikaciji Konvencije.

Konvencija obravnava celoten življenjski cikel živega srebra, od primarnega izkopa do ravnanja z odpadki z živim srebrom, njen cilj pa je varovanje zdravja ljudi in okolja pred antropogenimi emisijami živega srebra in živosrebrovih spojin v zrak, vodo in zemljo. Zlasti določa omejitve za primarni izkop živega srebra in mednarodno trgovino z živim srebrom, prepoveduje proizvodnjo, uvoz in izvoz raznovrstnih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, določa prepovedi ali operativne pogoje za več proizvodnih postopkov, pri katerih se uporablja živo srebro, poziva k odvrčanju od novih uporab živega srebra v proizvodih in industrijskih postopkih ter k ukrepom za zmanjšanje emisij živega srebra pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu in v industrijskih dejavnostih, vključno z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ter zahteva okolju prijazno začasno skladiščenje živega srebra in ravnanje z odpadki z živim srebrom.

Minamatska konvencija je v veliki meri že zajeta v zakonodaji Unije. Uredba (ES) št. 1102/2008² določa prepoved izvoza živega srebra in nekaterih živosrebrovih spojin, živo srebro iz nekaterih virov opredeljuje kot odpadek ter določa pravila o skladiščenju živega srebra. Drugi instrumenti EU vsebujejo *ad hoc* določbe o živem srebru in živosrebrovih spojinah, vključno z Uredbo (ES) št. 649/2012³, ki določa sistem obveščanja, ki se med drugim uporablja za uvoz živega srebra, ter uredbami (ES) 396/2005⁴, 1907/2006⁵, 1223/2009⁶ in direktivama 2006/66/EC⁷ in 2011/65/EU⁸, ki obravnavajo dajanje na trg Unije raznovrstnih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, ter določajo najvišje vsebnosti

¹ Portugalska in Estonija Konvencije nista podpisali.

² Uredba (ES) št. 1102/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prepovedi izvoza kovinskega živega srebra in nekaterih spojin in zmesi živega srebra ter varnem skladiščenju kovinskega živega srebra (UL L 304, 14.11.2008, str. 75).

³ Uredba (ES) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij (UL L 201, 27.7.2012, str. 60).

⁴ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

⁵ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁶ Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59).

⁷ Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L 266, 26.9.2006, str. 1).

⁸ Direktiva 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (UL L 174, 1.7.2011, str. 88).

živega srebra. Poleg tega je cilj direktiv 2010/75/EU⁹, 2012/18/EU¹⁰, 2008/98/EC¹¹ in 1999/31/EC¹² nadziranje, zmanjševanje, in če obstajajo nadomestne rešitve brez živega srebra, odpravljanje točkovnih virov in razpršenih emisij živega srebra, živosrebrskih spojin in odpadkov z živim srebrom v okolje.

Z oceno pravnega reda Unije je bilo ugotovljenih več zakonodajnih vrzeli, ki jih je treba odpraviti, da se zagotovi popolna skladnost zakonodaje Unije s Konvencijo¹³. Namen tega predloga je odpraviti te vrzeli, ki zadevajo naslednja področja:

- uvoz živega srebra;
- izvoz nekaterih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro;
- uporabo živega srebra v nekaterih proizvodnih postopkih;
- novo uporabo živega srebra v proizvodih in proizvodnih postopkih;
- uporabo živega srebra pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu ter
- uporabo živega srebra v zobnem amalgamu.

Zaradi pravne jasnosti bi bilo treba obveznosti iz Konvencije, ki še niso prenesene v zakonodajo EU, vključiti v en sam pravni akt.

Podlaga za to bi morala biti Uredba (ES) št. 1102/2008, ki je edini pravni akt Unije o živem srebru do zdaj. Vendar bi jo moral glede na naravo in obseg potrebnih sprememb Uredba (ES) št. 1102/2008 in glede na potrebo po večji skladnosti in pravni jasnosti ta predlog razveljaviti in nadomestiti, pri tem pa po potrebi prevzeti bistvene obveznosti, ki jih določa.

Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Ta pobuda je v skladu s sedmim okoljskim akcijskim programom¹⁴, ki določa dolgoročni cilj nestrupenega okolja in navaja, da je v ta namen treba sprejeti ukrepe, da se do leta 2020 čim bolj zmanjšajo znatni škodljivi učinki kemikalij na zdravje ljudi in okolje.

Cilji te pobude so skladni tudi s cilji strategije Evropa 2020 o pametni, vključujoči in trajnostni rasti, saj spodbujajo inovacije pri razvijanju proizvodov in proizvodnih postopkov brez živega srebra. Ta predlog spodbuja ratifikacijo in začetek veljavnosti Konvencije, s čimer bo prispeval k zagotavljanju enakih globalnih konkurenčnih pogojev za industrijske postopke, pri katerih se uporablja živo srebro ali nenamerno ustvarjajo emisije živega srebra in živosrebrskih spojin, ter za proizvodnjo in prodajo proizvodov, ki vsebujejo dodano živo

⁹ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

¹⁰ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

¹¹ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

¹² Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih (UL L 182, 16.7.1999, str. 1).

¹³ Delovni dokument služb Komisije: Ocena učinka, spremni dokument k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o živem srebru ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008 in predlogu sklepa Sveta o sklenitvi Minamatske konvencije o živem srebru, SWD [2016] 17 final.

¹⁴ Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ (UL L 354, 28.12.2013, str. 171).

srebro, s čimer bo spodbudil konkurenčnost industrije Unije, zlasti zato, ker je večina njegovih določb v skladu s pravnim redom Unije.

Poleg tega se skuša, kjer je to mogoče, pravni red Unije zaradi lažjega izvajanja poenostaviti in razjasniti.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

V okviru dveh študij Komisije^{15,16} in delavnice v Bruslju 7. julija 2014 so bila organizirana posvetovanja z organi držav članic in deležniki, čemur je sledil zahtevek za dodatne informacije o posebnih vprašanjih¹⁷. Vsi pisni prispevki so bili objavljeni na spletni strani Komisije¹⁸. Poleg tega je od 14. avgusta 2014 do 14. novembra 2014 prek vprašalnika¹⁹ na spletišču „Vaš glas v Evropi“²⁰ potekalo široko spletno javno posvetovanje. Cilj te raziskave je bil izboljšati razumevanje stališč javnih deležnikov in držav članic v zvezi z ratifikacijo Konvencije in specifičnimi vprašanji, ki se nanašajo na njen prenos in izvajanje, zlasti na področjih, kjer je treba zakonodajo Unije uskladiti s Konvencijo. Ciljna skupina so bili državljani, javni organi, raziskovalne organizacije, akademski krogi, neprofitne/nevladne organizacije, svetovalne službe ter zasebna podjetja in njihove predstavniške organizacije. Med deležniki in v javnosti na splošno je bilo doseženo široko soglasje, da bi Unija morala ratificirati Minamatsko konvencijo. Posebna vprašanja, ki so jih zastavili deležniki, so bila upoštevana pri pripravi tega predloga.

Rezultati ocene učinka

V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi ratifikacija in izvajanje Minamatske konvencije EU prinesla znatne okoljske in zdravstvene koristi, zlasti zaradi pričakovanega zmanjšanja emisij živega srebra iz drugih delov sveta. Zlasti je bilo ugotovljeno naslednje:

- Pričakovati je, da bodo imele pomembne določbe Konvencije, med drugim o uporabi najboljših razpoložljivih tehnik za zmanjšanje emisij iz velikih industrijskih obratov, opušcanju primarnega izkopa s prepovedjo novega primarnega izkopa ali določitvijo omejitev za obrtniško kopanje zlata in kopanje zlata v majhnem obsegu, po uveljavitvi velik pozitiven okoljski učinek na globalni ravni in v Uniji. Take dejavnosti znotraj EU skoraj ne obstajajo ali pa so že urejene s predpisi. To bo Uniji omogočilo uresničevanje ciljev na področju varstva okolja in zdravja ljudi, kot je poudarjeno v Strategiji Skupnosti za živo srebro iz leta 2005 (v nadaljnjem besedilu: Strategija)²¹.
- Z izvajanjem Konvencije bodo tretje države v številnih industrijskih dejavnostih uporabljale standarde, podobne tistim, ki trenutno veljajo v Uniji. To bo pomagalo odpraviti morebitne konkurenčne prednosti podjetij iz držav, ki niso članice EU, za

¹⁵ ICF, COWI, BiPRO, Garrigues (2015). Study on EU Implementation of the Minamata Convention on Mercury (Študija o izvajanju Minamatske konvencije o živem srebru v EU) (marec 2015).

¹⁶ COWI, BiPRO (2015). Ratification of the Minamata Convention by the EU - Complementary Assessment of the Mercury Export Ban (Ratifikacija Minamatske konvencije s strani EU – dodatna ocena prepovedi izvoza živega srebra) (junij 2015).

¹⁷ <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/pdf/InfoRequest.pdf>.

¹⁸ http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/ratification_en.htm.

¹⁹ Vprašalnik na voljo na: <http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/MinamataConvention.pdf>

²⁰ <http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations>.

²¹ Sporočilo Komisije z dne 28. januarja 2005 Svetu in Evropskemu Parlamentu – Strategija Skupnosti o živem srebru, COM(2005) 20 final.

katere veljajo manj strogi okoljski standardi (ali pa teh sploh ni), in morda odpreti nove trge za podjetja iz Unije, specializirana za okoljske tehnologije. Za ponazoritev, z določbami Konvencije o emisijah živega srebra iz nekaterih industrijskih dejavnosti bodo številni industrijski obrati, ki na svetovni ravni proizvajajo emisije živega srebra, morali uporabljati najboljše razpoložljive tehnike, ki se v industriji Unije že uporabljajo.

- V oceni učinka so bile preučene različne možnosti politike za odpravljanje navedenih šestih vrzeli, ki vplivajo na zakonodajo EU: izhodiščna možnost „neukrepanja na ravni EU“ in vsaj dve različni možnosti za vsako od zadevnih področij politik, tj. ena možnost, ki predvideva prenos obveznosti iz Konvencije, in ena možnost, ki predvideva določitev zahtev, ki presegajo obveznosti iz Konvencije.

V zvezi z uporabo zobnega amalgama je v oceni učinka preučena potreba po ukrepih in njihovi morebitni učinku:

- Z Odločbo Komisije 2000/532/ES²² so bili amalgamski odpadki iz zobozdravstva uvrščeni med nevarne odpadke, zato zanje veljajo določbe Okvirne direktive o odpadkih²³. Za emisije živega srebra iz zobozdravstvenih ordinacij velja tudi vodna zakonodaja Unije. Živo srebro je v skladu s Prilogo X k Okvirni direktivi o vodah²⁴ uvrščeno med prednostne nevarne snovi, zato je treba izpust te snovi v vodo bistveno zmanjšati. Ker amalgam predstavlja drugo največje področje uporabe živega srebra v Uniji z ocenjenim tveganjem onesnaževanja približno 75 ton živega srebra letno in dolgoročnim tveganjem onesnaževanja več kot 1 000 ton²⁵, so potrebni posebni ukrepi za odpravljanje tega vira živega srebra.
- V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da glede na razpoložljive znanstvene informacije prepoved uporabe zobnega amalgama ne bi bila sorazmerna, saj tveganje za zdravje ni jasno dokazano, stroški prepovedi pa bi bili visoki. Poleg tega ocena kaže, da bi dva ukrepa, vključena v seznam ukrepov, predlaganih v Konvenciji, s katerega naj bi pogodbenice izbrale vsaj dva, prinesla okoljske in zdravstvene koristi z nizkimi stroški; ta dva ukrepa sta omejevanje uporabe amalgama v inkapsulirani obliki in spodbujanje uporabe najboljših okoljskih praks v zobozdravstvenih ustanovah. Takšni ukrepi so v skladu z ukrepom 4 Strategije za živo srebro, ki je bil v pregledu Strategije leta 2010 potrjen kot prednostno področje za nadaljnje ukrepanje. Zmanjšali bi izpostavljenost zobozdravnikov in pacientov emisijam živega srebra in zagotovili občutno zmanjšanje izpustov živega srebra v kanalizacijske sisteme in okolje prek komunalnih čistilnih naprav. Poleg tega se pričakuje ustvarjanje novih delovnih mest v podjetjih, ki sodelujejo pri proizvodnji, vgradnji in vzdrževanju ločevalnikov amalgama, ter v podjetjih, specializiranih za zbiranje odpadkov in ravnanje z odpadki z živim srebrom.
- Čeprav bi v večini primerih šlo za mikropodjetja, predlagani ukrepi na njih ne bi nesorazmerno vplivali, saj (1) glede na vrsto dejavnosti ne bi trpela zaradi konkurence večjih podjetij, (2) bi bili stroški izvedbe ukrepa omejeni in bi zahtevali

²² Odločba Komisije 2000/532/ES z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

²³ Točka št. 11.

²⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

²⁵ Ocenjena količina živega srebra v ustih ljudi v obliki zobnega amalgama v EU.

le manjše naložbe ter (3) se v zobozdravstvenem sektorju ne pričakujejo izgube delovnih mest. Poleg tega navedeni ukrepi, ki jih je večina podjetij že izvedla, predstavljajo dobro prakso, ki jo priporoča Svet evropskih zobozdravnikov²⁶. Ker pa bi taka podjetja potrebovala čas za prilagoditev obveznostim iz te uredbe, je rok za uskladitev za te ukrepe eno leto pozneje kot za druge ukrepe iz te uredbe. Nazadnje, zahteva za uporabo amalgama v inkapsulirani obliki ne bi povzročila dodatnega bremena za zobozdravnike, ki so prenehali uporabljati zobni amalgam.

Kar zadeva druge vrzeli je analiza, opravljena v oceni učinka, pokazala naslednje:

- Omejitve za uvoz živega srebra: trgovinske omejitve, ki bi presegale zahteve iz Konvencije, tj. bi določale brezpogojno prepoved uvoza živega srebra (namesto dovoljevanja uvoza živega srebra pod določenimi pogoji glede porekla in izvora uvoženega živega srebra), ne bi bile upravičene, saj bi pomenile več stroškov za industrijo Unije in ne bi imele bistvenih okoljskih koristi.
- Omejitve za izvoz nekaterih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro: trgovinske omejitve, ki bi presegale tiste, določene v Konvenciji, tj. bi prepovedovale izvoz proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro in za katere v zvezi z njihovo vsebnostjo živega srebra v Uniji veljajo strožja pravila od tistih iz Konvencije (namesto prepovedi, ki se nanaša le na izvoz proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro in ne izpolnjujejo zahtev iz Konvencije), ne bi bile upravičene, saj bi vnos in izpust živega srebra v okolje večinoma ostala nespremenjena, emisije živega srebra pa bi se zaradi take prepovedi lahko povečale v tretjih državah.
- Omejitev uporabe živega srebra v nekaterih proizvodnih postopkih: absolutna prepoved uporabe živega srebra za proizvodnjo natrijevega ali kalijevega etilata ali metilata (namesto zahtev za omejitev uporabe in emisij živega srebra iz Konvencije) ne bi bila upravičena, saj industrija potrebuje nekatere kemikalije, za katere ni bilo mogoče dokazati, da bi lahko bile proizvedene brez živega srebra.
- Omejitev uporabe živega srebra v novih proizvodnih postopkih in proizvodih: Konvencija določa le, naj pogodbenice sprejmejo ukrepe za preprečevanje razvoja novih proizvodnih postopkov, v katerih se uporablja živo srebro, ter proizvodnje in dajanja na trg novih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro. Določitev pogojne prepovedi, veljavne za navedene postopke in proizvode, bi prinesla najboljše okoljske in gospodarske rezultate, saj bi pomenila močan signal in s tem zmanjšala tveganje, da bi gospodarski subjekti razvijali drage proizvode ali postopke, ki bi bili verjetno pozneje prepovedani.
- Omejitev uporabe živega srebra pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu: ker je edina zadevna država članica, tj. Francija, že sprejela ukrepe za prepoved uporabe živega srebra za obrtniško kopanje zlata in kopanje zlata v majhnem obsegu, zadostuje, da Unija v skladu s Konvencijo prenese obveznost za pripravo in pregled nacionalnega načrta.

Z gospodarskega vidika celotni stroški navedenih možnosti, ki so bile v oceni učinka izpostavljene kot najprimernejše, znašajo med 13–135 milijonov EUR na leto, kar na splošno odraža stroške ukrepov, povezanih z uporabo živega srebra v proizvodnih postopkih in zobnem amalgamu.

²⁶ Resolucija o odgovornem ravnanju Sveta evropskih zobozdravnikov (2011).

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Uredba (ES) št. 1102/2008 je izhodišče za ta predlog, vendar bi jo bilo zaradi pravne jasnosti primerno razveljaviti in nadomestiti. Priloga IV vsebuje korelacijsko tabelo.

Člena 1 in 2 določata predmet urejanja predloga ter opredelitve ključnih pojmov, ki se v njem uporabljajo.

Člen 3, ki se bere skupaj s Prilogo I, določa prepoved izvoza iz Unije za živo srebro, nekatere živosrebrove spojine in zmesi z drugimi snovmi, razen če gre za tiste živosrebrove spojine, ki se še lahko izvažajo, če so namenjene za laboratorijsko preskušanje. Ta prepoved v skladu s členom 1 Uredbe (ES) št. 1102/2008 velja že od marca 2011 in dopolnjuje tisto iz Uredbe (ES) št. 649/2012. Prenaša 6. odstavek 3. člena Minamatske konvencije, ki se bere v povezavi s točkama (a) in (b) 1. odstavka 3. člena ter točko (a) 2. odstavka 3. člena Konvencije.

Člen 4 prepoveduje uvoz živega srebra v Unijo, če je to namenjeno obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu, in uvaja pogojno prepoved uvoza živega srebra in zmesi v Unijo, če so namenjeni drugim uporabam. Taka prepoved ne velja za uvoz živega srebra in zmesi kot odpadkov za končno odlaganje, uvoz živega srebra iz držav, ki so podpisnice Minamatske konvencije, če je živo srebro pridobljeno s primarnim izkopom, ki je v skladu s 4. odstavkom 3. člena Konvencije še vedno dovoljen, uvoz živega srebra iz držav, ki niso pogodbenice Konvencije, pod pogojem, da uvoženo živo srebro ni pridobljeno s primarnim izkopom in ni iz kloralkalne industrije ter da je bilo za uvoz podeljeno pisno soglasje. Zaradi racionalizacije upravnih dejavnosti in preprečevanja povečanja upravnega bremena člen 4(3) določa, da so nacionalni organi, imenovani v skladu z Uredbo (ES) št. 649/2012, odgovorni tudi za izvajanje in nadzor takih prepovedi.

Člen 5, ki se bere skupaj s Prilogo II, prenaša 1. odstavek 4. člena in Prilogo A (del I) Minamatske konvencije. Določa prepoved izvoza, uvoza in proizvodnje raznovrstnih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro; prepoved bo začela veljati 1. januarja 2021. Uporablja se kot dopolnitev in ne posega v določbe pravnega reda EU, ki že določajo omejitve pri dajanju na trg in strožje zahteve, na primer glede največje vsebnosti živega srebra v teh proizvodih (kot je med drugim določeno v Direktivi 2006/66/ES).

Člen 6 predvideva možnost sprejetja izvedbenih sklepov Komisije, ki bi sledili sklepom, sprejetim na konferenci pogodbenic Minamatske konvencije v skladu z 12. odstavkom 3. člena Konvencije, in bi določali trgovinske obrazce, ki bi jih pristojni organi držav članic uporabljali pri izvajanju členov 3 in 4.

Člen 7, ki se bere skupaj s Prilogo II, prenaša 2. in 3. odstavek 5. člena in Prilogo B Konvencije. Od 1. januarja 2019 prepoveduje uporabo živega srebra in živosrebrovih spojin, ki se uporabljajo kot katalizator za proizvodnjo acetaldehida in vinilklorid monomera. V zvezi z obrati, ki proizvajajo natrijev ali kalijev metilat ali etilat po postopku z uporabo živega srebra, ta člen določa omejitve uporabe živega srebra, pridobljenega s primarnim izkopom, in izpustov živega srebra in živosrebrovih spojin v okolje, ob tem pa od datuma začetka veljavnosti te uredbe prepoveduje tudi kakršno koli povečanje proizvodne zmogljivosti ali odprtje novih obratov. Člen 7(3) predvideva možnost sprejetja delegiranih aktov Komisije kot sredstva za prenos sklepov konference pogodbenic, ki določajo zahteve za začasno skladiščenje živega srebra in živosrebrovih spojin in ki jih Unija podpira, s čimer se ohranja veljavnost rednega zakonodajnega postopka, kadar Unija ne podpre zadevnega sklepa konference pogodbenic ali mu nasprotuje.

Člen 8 prenaša 6. in 7. odstavek 4. člena ter 4. in 9. odstavek 5. člena Konvencije. Določa prepoved proizvodnje in dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro in ki niso

v skladu z nobeno rabo, ki je bila znana pred začetkom veljavnosti tega predloga, ter prepoved izvajanja proizvodnih postopkov, ki pred tem datumom niso obstajali. Člen 8(3) in (4) določa mehanizem, s katerim bi se z izvedbenim aktom Komisije na podlagi ocene okoljskih in zdravstvenih koristi in razpoložljivosti tehnično in ekonomsko izvedljivih nadomestnih rešitev brez živega srebra lahko dovolili takšni novi proizvodi, ki vsebujejo dodano živo srebro, in proizvodni postopki.

V skladu s 7. členom Konvencije člen 9, ki se bere skupaj s Prilogo IV, določa, da države članice, v katerih se opravlja obrtniško kopanje zlata in kopanje zlata v majhnem obsegu, sprejmejo ukrepe za zmanjšanje, in če je to izvedljivo, odpravljanje uporabe in emisij živega srebra in živosrebrovih spojin, ki so posledica takšne dejavnosti, ter pripravijo in redno posodablajo ustrezni nacionalni načrt.

Člen 10 prenaša 3. odstavek 4. člena in Prilogo A (del II) Minamatske konvencije. Zahteva, da se od 1. januarja 2019 zobni amalgam lahko uporablja le v inkapsulirani obliki in da morajo biti zobozdravstvene ustanove opremljene z ločevalniki amalgama za zadržanje in zbiranje ostankov amalgama, ki vsebujejo živo srebro. Države članice poziva, naj uporabijo ustrezne standarde EN, kakor so bili nazadnje posodobljeni, vključno s standardi EN ISO 13898²⁷, EN ISO 24234²⁸ in EN 1641:2009²⁹, ali katere koli druge nacionalne ali mednarodne standarde, ki zagotavljajo enakovredno raven zadržanja ostankov amalgama in kakovost amalgamskih kapsul.

Člen 11 povzema vsebino člena 2 Uredbe (ES) št. 1102/2008, in sicer z določbo, da se živo srebro, ki se ne uporablja več v kloralkalni industriji ali ki nastane pri čiščenju zemeljskega plina ali v postopkih pridobivanja neželezovih kovin in taljenja ali ki je pridobljeno iz cinabaritne rude, šteje za odpadke, ki ga je treba odstraniti.

Člen 12 temelji na členu 6 Uredbe (ES) št. 1102/2008 in določa, da morajo podjetja, ki opravljajo dejavnosti iz člena 11, pristojnim nacionalnim organom vsako leto poslati podatke o količini živega srebra, shranjenega v vsakem zadevnem objektu, in o količini živega srebra, poslanega v objekte za začasno ali trajno skladiščenje odpadkov z živim srebrom. Člen 12(2) določa, da je treba informacije sporočiti z navedbo ustrezne kategorije odpadkov in kod NACE, kakor je določeno v Uredbi (ES) št. 2150/2002³⁰. Člen 12(3) določa, da objekti, ki proizvajajo kloralkalne izdelke z uporabo živosrebrovih celic, prenehajo s poročanjem, ko se vse te celice razgradijo v skladu z izvedbenim sklepom Komisije 2013/732/EU³¹ in ko so vsi odpadki z živim srebrom premeščeni v skladišče.

Člen 13 določa, da se lahko odpadki z živim srebrom začasno ali trajno skladiščijo v podzemnih skladiščih in začasno skladiščijo v nadzemnih skladiščih, ter v ta namen pojasnjuje, katere zahteve iz Direktive Sveta 1999/31/ES glede začasnega skladiščenja odpadkov z živim srebrom se uporabljajo tudi za trajno skladiščenje odpadkov z živim srebrom v podzemnih skladiščih.

Člena 14 in 20 vsebujeta določbe o kaznih za kršitve tega predloga in o njegovem začetku veljavnosti in začetku uporabe.

²⁷ Evropski standard EN ISO 13897, *Zobozdravstvo – Amalgamske kapsule (ISO 1397:2003)*, maj 2004.

²⁸ Evropski standard EN ISO 24234:2015, *Zobozdravstvo – Zobni amalgam (ISO 24234:2015)*, maj 2015.

²⁹ Evropski standard EN 1641:2009, *Zobozdravstvo – Medicinski pripomočki za uporabo – Materiali*, oktober 2009.

³⁰ Uredba (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2002 o statistiki odpadkov (UL L 332, 9.12.2002, str. 1).

³¹ Izvedbeni sklep Komisije 2013/732/EU z dne 9. decembra 2013 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah za proizvodnjo klor-alkalnih izdelkov (UL L 332, 11.12.2013, str. 34).

Člen 15 prenaša 21. člen Minamatske konvencije in določa obveznost za države članice, da pripravijo, posodobijo in objavijo poročilo, ki vsebuje vse ustrezne informacije o izvajanju tega predloga, informacije, ki jih je treba sporočiti v skladu z navedenim 21. členom, povzetek informacij, zbranih v skladu s členom 12 tega predloga o odpadkih z živim srebrom iz velikih virov, in informacije o morebitnih znatnih posameznih zalogah živega srebra na ozemlju vsake države članice. Ta določba navaja, da mora biti Komisija v enem mesecu po objavi obveščena o takem poročilu in posodobitvah. Člen 15(2) določa, da Komisija sprejme izvedbeni akt o oblikovanju vprašalnikov za pomoč državam članicam pri sporočanju ustreznih informacij Komisiji, v katerih je natančno opredeljeno, katere informacije je treba predložiti, vključno z informacijami o ključnih kazalnikih uspešnosti, v kakšni obliki in kdaj.

Člen 16 predvideva možnost sprejetja delegiranih aktov Komisije o spremembi prilog I do IV tega predloga za prenos ustreznih sklepov konference pogodbenic, ki jih Unija podpira, s čimer bi se ohranila veljavnost rednega zakonodajnega postopka, kadar Unija zadevnega sklepa konference pogodbenic ne podpre ali mu nasprotuje.

Člena 17 in 18 vsebujeta standardno besedilo za izvajanje pooblastil, dodeljenih Komisiji v členih 7(3) in 16, ter za postopek v odboru za sprejetje izvedbenih aktov v skladu s členi 6, 8(4) in 15(2).

Člen 19 določa, da bo Uredba (ES) št. 1102/2008 do 1. januarja 2018 nadomeščena in razveljavljena, datum začetka veljavnosti tega predloga, in da je treba sklicevanja na Uredbo (ES) št. 1102/2008 razumeti kot sklicevanja na ta predlog.

Pravna podlaga

Kot pri Uredbi (ES) št. 1102/2008 je cilj tega predloga varovanje okolja in zdravja ljudi ter zagotavljanje enotnosti trgovinskih vidikov (prepovedi izvoza in uvoza ter omejitve, ki zadevajo živo srebro, živosrebrove spojine in proizvode, ki vsebujejo dodano živo srebro). Ta predlog ima dvojno pravno podlago, in sicer člen 192(1) in člen 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter izbira instrumenta

Namen tega predloga je prenos določb Minamatske konvencije, ki še niso zajete z zakonskimi zahtevami EU, v pravni red Unije, da bi Unija in države članice navedeno Konvencijo lahko ratificirale in izvajale.

Načelo subsidiarnosti velja, če predlog ne spada pod izključno pristojnost Unije.

Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predloga. Za obravnavanje vprašanja onesnaževanja z živim srebrom in izpostavljenosti živemu srebru v Uniji mora vsaka država članica med drugim izvajati prepoved izvoza živega srebra, nekaterih živosrebrovih spojin in nekaterih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, ter pogojno prepoved uvoza živega srebra. Taki trgovinski ukrepi se lahko prenesejo in izvajajo samo na podlagi določb Unije, saj so v skladu s členom 3(e) Pogodbe o delovanju Evropske unije ukrepi na področju skupne trgovinske politike v izključni pristojnosti Unije.

Netrgovinske določbe tega predloga o uporabi živega srebra v obstoječih in novih proizvodnih postopkih in novih proizvodih, o nadzoru emisij živega srebra v okolje ter o skladiščenju živega srebra in ravnanju z odpadki z živim srebrom spadajo v kategorijo deljenih pristojnosti med Unijo in državami članicami, tj. se nanašajo na varovanje okolja in zdravja ljudi. Glede na to, da je varovanje okolja in zdravja ljudi pred onesnaženjem z živim srebrom in izpostavljenostjo živemu srebru že obsežno urejeno na ravni Unije, je ukrepanje Unije upravičeno. V zvezi z določbami Konvencije glede obrtniškega kopanja zlata in

kopanja zlata v majhnem obsegu ta predlog zadevni državi članici omogoča izbiro najprimernejše kombinacije ukrepov za izpolnitev zadevnih zahtev.

Ta predlog torej spoštuje načelo subsidiarnosti.

Izbrani pravni instrument je uredba, saj predlog vsebuje določbe npr. glede trgovine in proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro; te določbe zahtevajo enotno izvajanje po vsej Uniji, hkrati pa državam članicam omogočajo dovolj prožnosti pri izbiri ukrepov za zagotavljanje skladnosti z določbami o proizvodnih postopkih in obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu ter pri podrobnostih njihovega izvajanja. Predlog je zato v skladu z načelom sorazmernosti.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta zakonodajni predlog nima proračunskih posledic.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o živem srebru in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 192(1) in člena 207 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Živo srebro je zelo strupena snov, ki predstavlja globalno in resno nevarnost za zdravje ljudi (med drugim prek metil živega srebra v ribah in morskih sadežih), ekosisteme in prostoživeče živali. Zaradi čezmejne narave onesnaževanja z živim srebrom med 40 % in 80 % vsega živega srebra v odlagališčih v Uniji izvira iz držav zunaj Unije, zato je potrebno ukrepanje na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.
- (2) Večina tveganj, povezanih z emisijami živega srebra in izpostavljenostjo živemu srebru, je posledica antropogenih dejavnosti, vključno s primarnim izkopom in pridobivanjem živega srebra, uporabo živega srebra v proizvodih, industrijskih postopkih ter pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu, in emisij živega srebra, ki nastanejo zlasti pri zgorevanju premoga in ravnanju z odpadki z živim srebrom.
- (3) Sedmi okoljski akcijski program, sprejet s Sklepom št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁴, določa dolgoročni cilj nestrupenega okolja in navaja, da so v ta namen potrebni ukrepi, ki bodo do leta 2020 zagotovili zmanjšanje znatnih škodljivih vplivov kemikalij na zdravje ljudi in okolje.
- (4) Cilj sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Strategija Skupnosti za živo srebro“³⁵ (v nadaljnjem besedilu: Strategija), kakor je bilo revidirano leta 2010³⁶, je

³² UL C , , str. .

³³ UL C , , str. .

³⁴ Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ (UL L 354, 28.12.2013, str. 171).

³⁵ Sporočilo Komisije z dne 28. januarja 2005 Svetu in Evropskemu Parlamentu – Strategija Skupnosti o živem srebru, COM(2005) 20 final.

čim večje zmanjšanje in, če je to izvedljivo, odprava svetovnih antropogenih izpustov živega srebra v zrak, vodo in zemljo.

- (5) V Uniji je bil po sprejetju strategije in različnih ukrepov glede emisij, ponudbe, povpraševanja in uporabe živega srebra ter glede upravljanja presežka in zaloga živega srebra v zadnjih desetih letih dosežen velik napredek.
- (6) Strategija določa, da bi morala biti pogajanja in sklenitev mednarodnega pravno zavezujočega instrumenta prednostna naloga, saj ukrepi na ravni Unije sami ne morejo zagotoviti učinkovitega varstva državljanov Unije pred negativnimi zdravstvenimi vplivi živega srebra.
- (7) Unija in 26 držav članic so 11. oktobra 2013 podpisale Minamatsko konvencijo o živem srebru („Konvencija“)³⁷. Unija in vse njene države članice so zato zavezane k njenemu sprejetju, prenosu in izvajanju³⁸.
- (8) Hitra ratifikacija Konvencije s strani Unije in držav članic bo velike svetovne uporabnike živega srebra in proizvajalce emisij živega srebra, ki so podpisniki Konvencije, spodbudila k njeni ratifikaciji in izvajanju.
- (9) Ker zakonodaja Unije že prenaša številne obveznosti iz Konvencije, bi morala ta uredba vsebovati samo določbe, ki dopolnjujejo pravni red Unije in ki so potrebne za zagotovitev skladnosti s Konvencijo in posledično za ratifikacijo in izvajanje Konvencije s strani Unije in držav članic.
- (10) Prepoved izvoza živega srebra iz Uredbe (ES) št. 1102/2008 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹ bi bilo treba dopolniti z omejitvami uvoza živega srebra glede na vir, predvideno uporabo in poreklo. Nacionalni organi, imenovani v skladu z Uredbo (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰, bi morali opravljati upravne naloge v zvezi z izvajanjem takšnih omejitev.
- (11) Izvoz, uvoz in proizvodnja raznovrstnih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro in predstavljajo znaten delež uporabe živega srebra in živosrebrskih spojin v Uniji in svetu, bi bilo treba prepovedati.
- (12) Ta uredba bi morala zato imeti dvojno pravno podlago, in sicer člen 192(1) in člen 207 PDEU, saj je njen cilj varovanje okolja in zdravja ljudi ter zagotovitev enotnosti trgovinskih vidikov s prepovedjo izvoza in uvoza ter omejitvami, ki zadevajo živo srebro, živosrebreve spojine in proizvode, ki vsebujejo dodano živo srebro.
- (13) Ta uredba se uporablja brez poseganja v določbe veljavnega pravnega reda Unije, ki določajo strožje zahteve za take proizvode, tudi glede najvišje vsebnosti živega srebra.
- (14) Če ni ustreznih proizvodnih postopkov brez uporabe živega srebra, bi bilo treba določiti operativne pogoje za proizvodnjo natrijevega ali kalijevega metilata ali etilata z uporabo živega srebra.

³⁶ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu Parlamentu z dne 7. decembra 2010 o reviziji strategije Skupnosti za živo srebro, COM(2010) 723 final.

³⁷ <https://treaties.un.org>

³⁸ Sklep Sveta XXX z dne XX/XX/XX o sprejetju Minamatske konvencije o živem srebru (UL L [...], [...], str. [...]).

³⁹ Uredba (ES) št. 1102/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prepovedi izvoza kovinskega živega srebra in nekaterih spojin in zmesi živega srebra ter varnem skladiščenju kovinskega živega srebra (UL L 304, 14.11.2008, str. 75).

⁴⁰ Uredba (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij (UL L 201, 27.7.2012, str. 60).

- (15) Proizvodnja in dajanje na trg novih proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, ter vzpostavitev novih proizvodnih postopkov, v katerih se uporablja živo srebro, bi povečali uporabo in emisije živega srebra in živosrebrskih spojin v Uniji. Take nove dejavnosti bi bilo zato treba prepovedati, razen če se pri oceni izkaže, da bi takšna uporaba prinesla znatne okoljske in zdravstvene koristi in da ni ekonomsko izvedljivih nadomestnih rešitev, ki bi prinesle take koristi.
- (16) Uporaba živega srebra in spojin živega srebra pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu predstavlja znaten delež emisij in uporabe živega srebra po vsem svetu, zato bi bilo treba to dejavnost zakonsko urediti.
- (17) Uporaba zobnega amalgama v inkapsulirani obliki in ločevalnikov amalgama bi morala biti obvezna, da se zaščiti zobozdravstvene delavce in paciente pred izpostavljenostjo živemu srebru in zagotovi, da odpadki z živim srebrom, ki pri tem nastanejo, ne uhajajo v okolje, ampak se zberejo v skladu z načeli okolju prijaznega ravnanja z odpadki. Glede na velikost podjetij v zobozdravstvenem sektorju, ki jih ta sprememba zadeva, je primerno zagotoviti dovolj časa, da se prilagodijo novim določbam.
- (18) Večina meril, določenih v Direktivi Sveta 1999/31/ES⁴¹ za začasno skladiščenje odpadkov z živim srebrom, bi morala veljati tudi za trajno skladiščenje odpadkov z živim srebrom v podzemnih skladiščih. Uporaba nekaterih od navedenih meril bi morala biti odvisna od posebnih značilnosti vsakega podzemnega skladišča, kot jih opredelijo organi države članice, pristojni za izvajanje Direktive 1999/31/ES.
- (19) Zaradi uskladitve zakonodaje Unije s sklepi konference pogodbenic Konvencije, ki jih Unija podpira, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU, in sicer v zvezi s spremembami prilog k tej uredbi in dopolnitvijo te uredbe s tehničnimi zahtevami za okolju prijazno začasno skladiščenje živega srebra in živosrebrskih spojin. Zlasti pomembno je, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti Evropskemu parlamentu in Svetu predloženi istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (20) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe v zvezi s prepovedjo ali dovoljevanjem novih proizvodov in postopkov z uporabo živega srebra ter v zvezi z obveznostmi poročanja bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴².
- (21) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to uredbo, in zagotoviti njihovo izvajanje. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (22) Glede na naravo in obseg sprememb, potrebnih v Uredbi (ES) št. 1102/2008, bi bilo treba navedeno uredbo zaradi povečanja pravne varnosti in jasnosti ter poenostavitve zakonodaje nadomestiti.

⁴¹ Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih (UL L 182, 16.7.1999, str. 1).

⁴² Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (23) Da se pristojnim organom držav članic in gospodarskim subjektom, ki jih ta uredba zadeva, omogoči dovolj časa za prilagoditev novi ureditvi, bi se ta uredba morala začeti uporabljati 1. januarja 2018.
- (24) Ker cilja te uredbe, tj. zagotovitve visoke ravni varovanja zdravja ljudi in okolja pred živim srebrom s prepovedjo izvoza in uvoza živega srebra in proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, z omejitvami uporabe živega srebra v proizvodnih postopkih, proizvodih, pri obrtniškem kopanju zlata in kopanju zlata v majhnem obsegu ter v zobnem amalgamu in z obveznostmi v zvezi z odpadki z živim srebrom, države članice same ne morejo uresničiti v zadostni meri in ker je zaradi čezmejne narave onesnaževanja z živim srebrom in narave ukrepov, ki jih je treba sprejeti, ta cilj lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa ukrepe in pogoje v zvezi s trgovino, proizvodnjo, uporabo in začasnim skladiščenjem živega srebra, živosrebrovih spojin, zmesi in proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, ter v zvezi z ravnanjem z odpadki z živim srebrom.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „živo srebro“ pomeni kovinsko živo srebro (Hg, CAS št. 7439-97-6);
2. „proizvod, ki vsebuje dodano živo srebro“ pomeni proizvod ali sestavino proizvoda, ki vsebuje namenoma dodano živo srebro in/ali živosrebrove spojine;
3. „odpadki z živim srebrom“ pomenijo živo srebro, ki šteje za odpadke v skladu s členom 3(1) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴³;
4. „izvoz“ pomeni kar koli od naslednjega:
 - (a) trajni ali začasni izvoz kemikalije, ki izpolnjuje pogoje iz člena 28(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;

⁴³ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

- (b) ponovni izvoz kemikalije, ki ne izpolnjuje pogojev iz člena 28(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije in se predloži v carinski postopek, ki ni zunanji tranzitni postopek Unije za prenos blaga prek carinskega območja Unije;
5. „uvoz“ pomeni fizični vnos kemikalije, ki se predloži v carinski postopek, ki ni zunanji tranzitni postopek Unije za gibanje blaga prek carinskega območja Unije, na carinsko območje Unije;
6. „primarni izkop živega srebra“ pomeni izkop, pri katerem je glavna iskana snov živo srebro.

Poglavje II

Omejitve trgovine in proizvodnje v zvezi z živim srebrom, živosrebrovimi spojinami in proizvodi, ki vsebujejo dodano živo srebro

Člen 3 **Omejitve izvoza**

1. Izvoz živega srebra in živosrebrovih spojin in zmesi iz Priloge I se prepove. Prvi pododstavek se ne uporablja za izvoz živosrebrovih spojin iz Priloge I za laboratorijsko preskušanje.
2. Izvoz zmesi živega srebra, ki niso našteje v Prilogi I, za ponovno pridobivanje živega srebra se prepove.

Člen 4 **Omejitve uvoza**

1. Uvoz živega srebra in zmesi, navedenih v Prilogi I, za uporabo, ki ni odlaganje odpadkov z živim srebrom, se prepove.
- Z odstopanjem od prvega pododstavka se uvoz dovoli v katerem koli od naslednjih primerov:
- država izvoznica je pogodbenica Konvencije, izvoženo živo srebro pa ni bilo pridobljeno s primarnim izkopom, kot je določeno v 3. in 4. odstavku 3. člena Konvencije;
 - država izvoznica, ki ni pogodbenica Konvencije, predloži potrdilo, da živo srebro ni bilo pridobljeno s primarnim izkopom in ne izvira iz kloralkalne industrije, država članica uvoznica pa izda pisno soglasje za uvoz.
2. Uvoz živega srebra za uporabo pri obrtniškem kopanju in pridobivanju zlata v majhnem obsegu se prepove.
3. Nacionalni organi, imenovani v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 649/2012, opravljajo upravne naloge, ki izhajajo iz zahtev, določenih v odstavkih 1 in 2 tega člena.

Člen 5

Izvoz, uvoz in proizvodnja proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro

1. Brez poseganja v strožje zahteve iz drugih veljavnih predpisov Unije se izvoz, uvoz in proizvodnja proizvodov iz Priloge II, ki vsebujejo dodano živo srebro, v Uniji prepove od 1. januarja 2021.
2. Prepoved iz odstavka 1 ne velja za naslednje proizvode, ki vsebujejo dodano živo srebro:
 - proizvodi, ki so bistveni za uporabo za civilno zaščito in vojaško rabo;
 - proizvodi za raziskave, umerjanje instrumentov, za uporabo kot referenčni standard.

Člen 6

Obrazci za uvoz in izvoz

Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklepe o določitvi obrazcev, ki se uporabljajo pri izvajanju členov 3 in 4.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 18(2).

Poglavje III

Omejitve glede uporabe in skladiščenja živega srebra in živosrebrovih spojin

Člen 7

Industrijske dejavnosti

1. Uporaba živega srebra in živosrebrovih spojin v proizvodnih postopkih, navedenih v delu I Priloge III, je prepovedana od datumov iz navedene priloge.
2. Uporaba živega srebra in živosrebrovih spojin v proizvodnih postopkih, navedenih v delu II Priloge III, se dovoli samo pod pogoji iz navedene priloge.
3. Začasno skladiščenje živega srebra in živosrebrovih spojin se opravi na okolju prijazen način.

Komisija se pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17, s katerimi se določijo zahteve, ki jih je konferenca pogodbenic Konvencije sprejela za okolju prijazno začasno skladiščenje živega srebra in živosrebrovih spojin, če je Unija podprla zadevni sklep.

Člen 8

Novi proizvodi, ki vsebujejo dodano živo srebro, in novi proizvodni postopki

1. Proizvodnja in dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro in ki niso v skladu z nobeno rabo, znano pred 1. januarjem 2018, se prepove.
2. Proizvodni postopki, pri katerih se uporablja živo srebro in/ali živosrebrove spojine, ki niso obstajali pred 1. januarjem 2018, se prepovejo.

Ta odstavek se ne uporablja za postopke, pri katerih se proizvajajo in/ali uporabljajo proizvodi, ki vsebujejo dodano živo srebro in ne spadajo pod odstavek 1.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 gospodarski subjekt, kadar namerava proizvajati in/ali dati na trg proizvod, ki vsebuje dodano živo srebro, ali upravljati nov proizvodni postopek, o tem obvesti pristojne organe zadevne države članice in jim predloži naslednje:
 - tehnični opis zadevnega proizvoda ali postopka;
 - oceno tveganja za okolje in zdravje;
 - podrobno obrazložitev, kako se tak proizvod ali postopek proizvaja, uporablja in upravlja, da se zagotovi visoka raven varovanja okolja in zdravja ljudi.
4. Po prejemu uradnega obvestila zadevne države članice Komisija preveri zlasti, ali je dokazano, da bi nov proizvod, ki vsebuje dodano živo srebro, ali nov proizvodni postopek prinesel znatne okoljske in zdravstvene koristi ter da ni tehnično in ekonomsko izvedljivih nadomestnih rešitev brez živega srebra, ki bi zagotovile enake koristi.

Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklepe, s katerimi določi, ali se dovolijo zadevni novi proizvodi, ki vsebujejo dodano živo srebro, ali novi proizvodni postopki.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 18(2).

Člen 9

Obrtniško kopanje zlata in kopanje zlata v majhnem obsegu

Države članice na katerih ozemlju se opravljajo več kot neznatne dejavnosti obrtniškega kopanja zlata in kopanja zlata v majhnem obsegu:

- sprejmejo ukrepe za zmanjšanje, in če je to izvedljivo, odpravljanje uporabe živega srebra in živosrebrovih spojin pri pridobivanju in predelavi zlata ter emisij in izpustov v okolje, ki pri tem nastanejo;
- pripravijo in pregledajo nacionalni akcijski načrt v skladu s Prilogo IV.

Člen 10

Zobni amalgam

1. Od 1. januarja 2019 se zobni amalgam uporablja samo v inkapsulirani obliki.
2. Od 1. januarja 2019 dalje morajo biti zobozdravstvene ustanove opremljene z ločevalniki amalgama, s katerimi se zadržijo in zbirajo delci amalgama. Ti ločevalniki se vzdržujejo v skladu z navodili, da se zagotovi visoka raven zadržanja delcev.

3. Kapsule in ločevalniki amalgama, ki so v skladu s harmoniziranimi standardi EN ali z drugimi nacionalnimi ali mednarodnimi standardi, ki zagotavljajo enakovredno raven kakovosti in zadržanja delcev, se štejejo za skladne z zahtevami iz odstavkov 1 in 2.

Poglavje IV

Skladiščenje in odlaganje odpadkov z živim srebrom

Člen 11

Odpadki z živim srebrom

Brez poseganja v Odločbo Komisije 2000/532/ES⁴⁴ se naslednje šteje za odpadek in se odstrani na način, ki ne ogroža zdravja ljudi in okolja v skladu z Direktivo 2008/98/ES:

- (a) živo srebro, ki se več ne uporablja v kloralkalni industriji;
- (b) živo srebro, ki nastane pri čiščenju zemeljskega plina;
- (c) živo srebro, ki nastane pri dejavnosti pridobivanja in taljenja neželezovih kovin;
- (d) živo srebro, ki je pridobljeno iz cinabaritne rude v Uniji.

Člen 12

Obveščanje o odpadkih z živim srebrom iz velikih virov

- 1. Podjetja, ki poslujejo v industrijskih sektorjih iz točk (a), (b) in (c) člena 11, vsako leto do 31. maja pristojnim organom zadevne države članice pošljejo podatke o skupni količini odpadkov z živim srebrom, skladiščenih v vsakem objektu in poslanih v posamezna skladišča za začasno ali trajno skladiščenje, ter podrobnosti o lokaciji in kontaktne podatke teh skladišč.
- 2. Podatki iz odstavka 1 se sporočijo z uporabo kod iz Uredbe (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵.
- 3. Obveznost iz odstavkov 1 in 2 se preneha uporabljati za podjetja, ki upravljajo kloralkalne obrate še leto po tem, ko so bile vse živosrebrove celice razgrajene v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije 2013/732/EU⁴⁶ in je bilo vse živo srebro predano objektom za ravnanje z odpadki.

⁴⁴ Odločba Komisije 2000/532/ES z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

⁴⁵ Uredba (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2002 o statistiki odpadkov (UL L 332, 9.12.2002, str. 1).

⁴⁶ Izvedbeni sklep Komisije 2013/732/EU z dne 9. decembra 2013 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah za proizvodnjo klor-alkalnih izdelkov (UL L 332, 11.12.2013, str. 34).

Člen 13
Odlaganje odpadkov z živim srebrom

1. Z odstopanjem od točke (a) člena 5(3) Direktive 1999/31/ES se živo srebro lahko skladišči na enega od naslednjih načinov:
 - (a) začasno skladiščenje več kot eno leto ali trajno skladiščenje v rudnikih soli, prilagojenih za odlaganje živega srebra, ali v globokih podzemnih skalnatih formacijah, ki zagotavljajo enakovredno raven varnosti in zaprtosti kot rudniki soli;
 - (b) začasno skladiščenje v nadzemnih skladiščih, namenjenih in opremljenih za začasno skladiščenje živega srebra.
2. Posebne zahteve za začasno skladiščenje odpadkov z živim srebrom, kot so določene v prilogah I, II in III k Direktivi 1999/31/ES, se uporabljajo tudi za skladišča za trajno skladiščenje iz točke (a) odstavka 1 tega člena, če so izpolnjeni naslednji pogoji iz naslednjih prilog k navedeni direktivi:
 - (a) uporabljata se Priloga I, oddelek 8 (prva, tretja in peta alineja), in Priloga II k Direktivi 1999/31/ES;
 - (b) Priloga I, oddelek 8 (drugi, četrti in šesti odstavek), in Priloga III, oddelek 6, k Direktivi 1999/31/ES se uporabljata le, če pristojni organi držav članic, ki so odgovorni za izvajanje te direktive, to štejejo za primerno.

Poglavje V
Kazni in poročanje

Člen 14
Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe, in sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se uporabljajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice seznaniijo Komisijo s temi določbami do [xxx] in jo nemudoma obvestijo o vsaki njihovi naknadni spremembi.

Člen 15
Poročanje

1. Države članice pripravijo, posodablajo in na spletu objavijo poročilo z naslednjimi informacijami:
 - (a) informacije o izvajanju te uredbe;
 - (b) informacije, potrebne za izpolnjevanje obveznosti poročanja iz 21. člena Minamatske konvencije s strani Unije in držav članic;
 - (c) povzetek podatkov, zbranih v skladu s členom 12;

- (d) seznam posameznih zalog živega srebra, ki presegajo 50 metričnih ton in se nahajajo na njihovem ozemlju, ter (če so države članice s tem seznanjene) seznam virov živega srebra, iz katerih se letno ustvarijo zaloge, ki presegajo 10 metričnih ton.

Države članice Komisijo o poročilih in posodobitvah obvestijo najkasneje en mesec po objavi.

2. Komisija sprejme ustrezne vprašalnike za opredelitev vsebine, informacij in ključnih kazalnikov uspešnosti, ki jih je treba vključiti v poročilo iz odstavka 1, ter formata tega poročila in časovnega načrta njegove objave in posodobitev.

Z vprašalniki se poročanje lahko organizira tudi tako, da Unija sekretariatu Konvencije predloži enotno poročilo v imenu Unije in držav članic.

Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklepe o predlogi navedenih vprašalnikov in oblikovanju elektronskega orodja za poročanje, ki je na voljo državam članicam.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 18(2).

Poglavje VI

Delegirana in izvedbena pooblastila

Člen 16

Sprememba prilog

Komisija se pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17, s katerimi se spremenijo priloge I, II, III in IV in prenesejo sklepi konference pogodbenic Konvencije, če je Unija zadevni sklep podprla.

Člen 17

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo v skladu s pogoji iz tega člena.
2. Pooblastila iz členov 7(3) in 16 se prenesejo na Komisijo za nedoločen čas od datuma začetka veljavnosti te uredbe.
3. Pooblastila iz členov 7(3) in 16 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu pooblastila iz navedenega sklepa prenehajo veljati. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 7(3) in 16, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne

bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se ta rok podaljša za dva meseca.

Člen 18
Postopek v odboru

1. Za sprejetje obrazca za uvoz in izvoz iz člena 6, sklepa iz člena 8(4) in vprašalnikov v skladu s členom 15(2) Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Poglavje VII
Končne določbe

Člen 19
Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1102/2008 se razveljavi.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo.

Člen 20
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2018.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik